

Algemene Informatie Schaakclub Roden

(Versie: september 2017)

Welkom

Dit boekje is met name bedoeld voor nieuwe leden van de schaakclub Roden, maar ook zij die al langer lid zijn kunnen er zo nodig nuttige informatie in vinden.

Alvorens men zich als lid van de schaakclub Roden laat inschrijven, heeft men het recht twee avonden mee te spelen in onze interne competitie, welke altijd op maandagavond wordt gehouden. Daarna moet worden beslist of men al of niet lid wordt. Aanmelding en opzegging van het lidmaatschap geschiedt uitsluitend bij de secretaris van de club.

Rokers dienen er rekening mee te houden dat in het clubgebouw niet gerookt mag worden.

Contributie

Wat de contributie betreft, wordt onderscheid gemaakt tussen jeugd- en seniorleden. Jeugdleden zijn jonger dan 18 jaar; de peildatum daarvoor is 1 september. Zij betalen een gereduceerde contributie. Deze wordt jaarlijks vastgesteld door de ledenvergadering en betreft een verenigingsjaar van 1 september tot 1 september. Wordt iemand lid vóór 1 januari, dan is het volledige contributiebedrag verschuldigd: na 1 januari de helft.

Opzegging van het lidmaatschap moet gebeuren vóór 1 september. Bij latere afmelding is het volledige contributiebedrag verschuldigd. De contributie dient betaald te worden voor 1 oktober van het betreffende verenigingsjaar. Het is ook mogelijk in september de helft van de contributie te betalen en het restant in de maand december.

Clubblad

Enkele keren per jaar (afhankelijk van de aangeleverde kopij) verschijnt het clubblad "De Roder Loper", waarin regelmatig uitslagen, standen en ledenlijsten worden gepubliceerd. Ook uitslagen en ranglijsten van externe wedstrijden vinden hier een plaats, evenals theoretische beschouwingen en van commentaar voorziene partijen of gedeelten daarvan. Het is tevens de spreekbuis van het bestuur en van leden die iets aan het papier willen toevertrouwen.

Website

De vereniging beschikt tevens over een website (schaakclub-roden.nl) waarop naast actuele uitslagen en standen ook een veelheid van historische gegevens te vinden is.

Regionale en Landelijke Bond

De schaakclub Roden is aangesloten bij de Noordelijke Schaakbond (NOSBO), een bond van schaakclubs uit de provincies Drenthe en Groningen. De NOSBO is weer aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Schaakbond (KNSB). Alle leden ontvangen het KNSB-orgaan "Schaak-Magazine".

Zowel de KNSB als de NOSBO hebben een website [resp. www.schaakbond.nl en www.nosbo.schaakbond.nl].

NOSBO-competitie

De schaakclub Roden neemt met enkele teams deel aan deze competitie. Elk team heeft een teamleider. Tevens speelt de vereniging met tenminste één bekerteam om de NOSBO-beker. De jeugd speelt zo mogelijk met een jeugdteam in een eigen externe competitie.

Voor de bepaling van de teamindeling wordt door de wedstrijdleider een ranglijst opgesteld volgens de volgende procedure.

Alle spelers kunnen aangeven dat zij zich niet beschikbaar willen stellen voor de externe competitie. De ranglijst bestaat nu in volgorde van de einduitslag van het voorgaande seizoen uit de spelers die te kennen hebben gegeven externe competitie te willen spelen.

De eerste vijf hebben recht op deelname aan het eerste team. De overige drie plaatsen worden in overleg tussen teamleider en wedstrijdleider bepaald. De nummers 6 –10 hebben recht op een plaats in het tweede team (voor zover ze al niet in het eerste zijn opgesteld). Idem voor het derde team.

Informatie over de deelnemende teams, speeldata en uitslagen is te vinden op de NOSBO-site en op de site van de schaakclub Roden.

REGELING VAN DE INTERNE COMPETITIE

1. De interne competitie start in de week na de jaarvergadering (eind augustus, begin september) en eindigt eind mei of begin juni. Ruim voor het einde van het seizoen stelt het bestuur de laatste officiële speelavond vast. Vanuit het bestuur is de wedstrijdleider verantwoordelijk voor de interne competitie. De wedstrijden worden gespeeld op maandagavond.

Gedurende het seizoen valt een aantal wedstrijdavonden voor de interne competitie uit. Naast uiteraard een aantal officiële feestdagen geldt dat voor:

- a) externe wedstrijden op maandagavond in NOSBO-verband (alleen voor spelers die in het betreffende team zijn opgesteld);
- b) enkele avonden voor de snelschaak- en de rapidschaakcompetitie (zie 10 en 11);
- c) de laatste maandag van het seizoen; deze is gereserveerd voor een informele en alternatieve schaakavond.

De spelers die zijn opgesteld in een NOSBO-team krijgen de betreffende speeldata vroegtijdig van hun teamleider. De data voor de wedstrijden onder b worden door de wedstrijdleider ruim van te voren bekend gemaakt.

2. De wedstrijdleider deelt om 19.45 uur de partijen in. Ingedeeld worden de op dat moment aanwezigen (behalve degenen die zich hebben afgemeld of die een externe partij spelen plus degenen die hebben aangekondigd op een later tijdstip te zullen komen). Een speler die om 20.15 uur nog niet aan het schaakbord is verschenen, verliest de partij (dit is de zgn. verzuimtijd als bedoeld in artikel 6.7.1 van de FIDE-Regels voor het Schaakspel). Leden die onaangekondigd later dan 19.45 uur binnen komen kunnen geen recht doen gelden op indeling.

3. Partijen worden gespeeld volgens de spelregels van de Wereldschaakbond (FIDE) in de officiële Nederlandse vertaling, uitgegeven door de KNSB (laatste uitgave). Het speeltempo is anderhalf uur per persoon per partij plus 10 seconden per zet. Voor alle partijen geldt dat notatie verplicht is. Dit geldt niet voor de speler die in de “uitvluggerfase” minder dan vijf minuten over heeft of eerder tijdens zijn partij minder dan 5 minuten over heeft gehad.
4. De competitie wordt ingedeeld volgens een variant van het systeem Keizer. Een computerprogramma berekent na elke ronde een nieuwe ranglijst volgens dit systeem en levert een indeling op voor de volgende ronde met de op dat moment aanwezige leden.

Om te voorkomen dat men te vaak tegen dezelfde tegenstanders moet spelen, is vastgesteld dat twee spelers pas weer tegen elkaar mogen spelen als ze beiden in de tussentijd 7 partijen tegen een andere speler hebben gespeeld.

Bij de indeling wordt gepoogd een balans te houden in het aantal keren dat men met wit of zwart heeft gespeeld.

5. Het systeem Keizer is een methode van ranglijstbepaling, die zeer geschikt is voor een competitie met een wedstrijdindeling zoals hiervoor geschetst. Een schaker met de naam Keizer uit Enschede heeft halverwege de vorige eeuw dit systeem ontwikkeld. Wij maken gebruik van een computerprogramma, genaamd Sevilla.

Het systeem heeft een aantal vrijheden die iedere club voor zich kan invullen. Het systeem zoals wij dat toepassen, heeft de volgende kenmerken:

- Aan het begin van de interne competitie wordt de spelersvolgorde bepaald door de geschatte speelsterkte. Dit kan zijn de (geschatte) rating van dat moment of de eindstand van de competitie van het daaraan voorafgaande seizoen. De indeling wordt vastgesteld op basis van willekeurigheid (bijvoorbeeld door het trekken van kaarten of via geautomatiseerde ondersteuning van Sevilla).
- Na elke ronde heeft iedere speler een waardering - de hoogst geplaatste speler heeft de hoogste waardering (60), de laagst geplaatste speler krijgt de laagste waardering (25), de waardering van de overige spelers zit hier tussenin, naar rato van hun totaal. Wij laten ook partijen, die in NOSBO verband op de clubavond (of op een andere dag in dezelfde week, als de betreffende speler op de clubavond geen partij heeft gespeeld) gespeeld worden (“externe partijen”), meetellen voor de interne competitie.
- Naast een waardering heeft elke speler een totaal. Aan het begin van de competitie is dit totaal gelijk aan de waardering. Het totaal na een bepaalde ronde is gebaseerd op de resultaten die een speler tot aan dat moment geboekt heeft; voor elke ronde krijgt iedere speler een aantal punten:
 - bij winst intern: de waardering van de tegenstander;
 - bij remise intern: de helft van de waardering van de tegenstander;
 - bij verlies intern: niets;
 - indien een speler maandagavond niet deelneemt aan de interne competitie, maar die avond of een andere avond in dezelfde week wel voor onze club uitkomt in de externe competitie of de beker competitie dan wordt aan deze speler 2/3 van zijn eigen waarde toegekend ongeacht het resultaat in de gespeelde partij;
 - bij gewone afwezigheid: 1/3 van de eigen waardering;

- o bij bijzondere afwezigheid: 2/3 van de eigen waardering.

Of afwezigheid bijzonder is, is ter beoordeling aan de wedstrijdleader. Er zijn twee gevallen waarin de afwezigheid altijd als bijzonder wordt gezien:

- a. wanneer een speler oneven is;
- b. wanneer een speler verhinderd is wegens een clubverplichting.

Op grond van de totalen wordt de nieuwe ranglijst vastgesteld en worden tevens nieuwe waarderingscijfers bepaald. Deze nieuwe waarderingscijfers worden weer gebruikt bij de berekening van de totalen na de volgende ronde.

Elke ranglijst is zodoende gebaseerd op de waarderingscijfers uit de ranglijst van de ronde daarvoor. Dit is tijdens de competitie niet zo erg, maar aan het eind is het geheel niet geheel correct. Om dit te verhelpen wordt na iedere speelronde de ranglijstberekening herhaald uitgevoerd, maar dan steeds gebaseerd op de waarderingscijfers van de vorige berekening. Na een aantal herhalingen zal de ranglijst in het algemeen niet meer veranderen en is dan definitief. Ten gevolge van dit herwaarderingproces is het mogelijk dat er kleine afwijkingen ontstaan t.o.v. de vorige ranglijst.

6. Nieuwe spelers kunnen tijdens de competitie probleemloos worden ingepast. Alle niet gespeelde ronden worden geteld als gewone afwezigheid (zie 5).

Indien een speler gedurende het seizoen besluit de competitie te verlaten dan wordt de waardering van de vertrokken speler gefixeerd op de waarde ten tijde van de verwijdering. Het is overigens niet noodzakelijk om in de genoemde situatie de speler af te voeren. Voor de rest van de competitie wordt de speler als gewoon afwezig beschouwd. Dit is ter beoordeling aan de wedstrijdleader.

7. Een maand voor iedere KNSB-ratingperiode geeft de wedstrijdleader de uitslagen van de interne competitie door aan de ratingcommissie van de KNSB. Deze berekent op grond hiervan en op grond van de NOSBO-competitie en deelname aan toernooien in Nederland 4 keer per jaar voor iedere speler zijn KNSB-rating.
8. De tussenstanden en de eindranglijst van elke competitie zijn samen met de wekelijkse uitslagen te vinden op onze website www.schaakclub-roden.nl. De eindranglijst van elke competitie wordt ook gepubliceerd in ons clubblad "de Roder Loper".
9. De speler die aan het eind van het seizoen het hoogst aantal punten heeft behaald, wordt clubkampioen. Er worden drie categorieën spelers onderscheiden, A, B en C, waarbij de sterkste spelers in de A-groep zitten. Voor het kampioenschap en de indeling van partijen speelt de categorie geen rol, maar bij de einduitslag van de competitie worden behalve de clubkampioen ook de winnaars van de B- en C-groep met een prijs beloond.

Behalve voor het clubkampioenschap worden de eindklassementen voor de A-, B- en C-groep na de voorlaatste ronde opgemaakt. De winnaars van de B- en C-groep promoveren het volgend seizoen naar de naasthogere groep. De laagst geplaatsten van de A- en B-groep degraderen. De nummers twee van de B- en C- groep spelen tegen de één-na-laaststgeklasseerden van de A- en B-groep in een nacompetitie tijdens de laatste ronde. De

overige spelers worden ingedeeld zoals hierboven beschreven in 4. Deze laatste speelronde, inclusief de beide partijen in de nacompetitie, telt mee voor het bepalen van de definitieve eindstand van de interne competitie.

Het speeltempo in de nacompetitie is hetzelfde als in de interne competitie. De spelers spelen met tegengestelde kleur in vergelijking met hun laatste onderlinge partij uit de interne competitie. Als de spelers nog niet tegen elkaar hebben gespeeld wordt er geloot.

Als in de A/B-nacompetitie de A-speler verliest dan degradeert hij en promoveert de B-speler. Bij remise of winst van de A-speler blijven beide spelers in hun eigen groep. Bij afwezigheid van de A-speler vindt promotie/degradatie plaats, mits de B-speler aanwezig is. Dezelfde regels gelden voor de B/C-nacompetitie.

Deelname aan de nacompetitie, promotie en degradatie vindt alleen plaats als de betreffende speler in het betreffende seizoen tenminste 10 partijen heeft gespeeld. Een nieuw clublid wordt in de regel in de C-groep geplaatst tenzij duidelijk is (resultaten in het verleden, rating) dat de speler daarvoor te sterk is.

10. Gedurende het seizoen wordt een snelschaakcompetitie gespeeld met een tempo van steeds vijf minuten voor iedere speler.

Waardering, indeling en ranglijst worden eveneens bepaald volgens het hiervoor behandelde Keizer-systeem, met dien verstande dat spelers niet twee keer tegen elkaar worden ingedeeld op dezelfde avond.

Artikel B4 van Aanhangsel B: Regels voor Snelschaak, behorende bij de FIDE-regels voor het Schaakspel is op deze competitie van toepassing.

De belangrijkste snelschaakregels zijn:

- er hoeft niet te worden genoteerd;
- aangeraakt is ook hier zetten;
- de koning mag niet geslagen worden. In plaats daarvan dient men de klok stil te zetten en de winst te claimen;
- iedere speler dient de klok te bedienen met dezelfde hand als waarmee hij de stukken verplaatst.

Een partij is gewonnen indien:

- a) de tegenstander wordt mat gezet dan wel opgeeft;
- b) de vlag van de tegenstander het eerst valt;
- c) de speler bij de wedstrijdleider claimt dat de tegenstander een onreglementaire zet heeft uitgevoerd.

Een partij is remise indien:

- a) beide vlaggen gevallen zijn en geen der spelers dat heeft bemerkt;
- b) er sprake is van pat, driemaal herhaling van dezelfde stelling of (uiteraard) in onderling overleg tot remise wordt besloten;
- c) beide spelers onvoldoende materiaal hebben voor een mogelijk mat;

d) een speler onvoldoende materiaal heeft voor een mogelijk mat zoals hiervoor beschreven en de vlag van zijn tegenstander het eerst valt.

11. Gedurende het seizoen wordt een Rapid-schaakcompetitie gespeeld. Artikel III.5 van Richtlijn III van de FIDE Regels voor het schaakspel is op deze competitie van toepassing. Op elk van deze avonden wordt een aantal ronden gespeeld met een tempo van steeds twintig minuten voor iedere speler. De regels zijn verder gelijk aan die van het snelschaak, beschreven onder 10. Verder geldt ook hier de werking van het Keizer-systeem, met dien verstande dat lopende de rapidcompetitie spelers niet twee keer tegen elkaar worden ingedeeld.
12. Het jaarlijkse “beste NOSBO-resultaat” , waarvoor een wisselbeker wordt uitgereikt, wordt bepaald aan de hand van het winstpercentage van een speler, waarbij geldt dat hij minstens 5 partijen heeft gespeeld. Partijen gespeeld in een ander team blijven buiten beschouwing.
13. Als er een gastspeler (een speler die wel wil schaken, maar geen lid wil worden) aanwezig is, kan die alleen worden ingedeeld als daardoor geen clublid onvrijwillig oneven wordt.
14. Als het aantal aanwezige spelers oneven is, wordt eerst nagegaan of iemand vrijwillig oneven wil zijn. De wedstrijdleader geeft iedere speler daarvoor de kans. Als meerdere spelers vrijwillig oneven willen zijn, gaat een speler lager op de actuele ranglijst vóór op een speler die hoger op de actuele ranglijst staat. Is er niemand die vrijwillig oneven wil zijn, dan is de laagst geplaatste speler, die in hetzelfde seizoen niet eerder oneven is geweest, onvrijwillig oneven.

Een speler kan per seizoen slechts eenmaal oneven zijn.

Om de kansen op het clubkampioenschap en het kampioenschap van de groepen B en C zo eerlijk mogelijk te houden, draagt de wedstrijdleader er de laatste vijf ronden van de interne competitie zorg voor dat kanshebbers voor een van deze kampioenschappen niet als oneven worden ingedeeld.

Een kanshebber is een speler die, gelet op de stand van dat moment, in theorie nog kampioen kan worden.

15. In afwijking van artikel 11.3.2.2 van de FIDE-Regels voor het Schaakspel is het toegestaan om tijdens het spelen in de interne competitie een elektronisch communicatiemiddel bij zich te hebben, op voorwaarde dat dit apparaat uitgeschakeld is. De wedstrijdleader kan hier in bijzondere gevallen ontheffing voor verlenen (bijv. als een speler onverhoopt bereikbaar moet blijven). Indien een elektronisch communicatiemiddel tijdens de partij geluid produceert, is de speler bij wijze van straf een geldboete van één euro verschuldigd, te voldoen in de goede doelenpot van de speellocatie.
16. De speler die namens de wedstrijdleader de indeling voor de interne competitie verzorgt, treedt voor die avond op als fungerend wedstrijdleader. De (fungerend) wedstrijdleader is in uitzonderingsgevallen bevoegd om met redenen omkleed van dit reglement afwijkende beslissingen te nemen, indien een goed verloop van de interne competitie dit vordert.

17. Leden die via e-mail geïnformeerd willen worden over regionale en landelijke toernooien die bij de secretaris bekend zijn, kunnen dat bij de secretaris melden.

Verder kennen we nog de volgende algemene regels:

- spelers worden geacht na afloop van een partij de stukken, borden en klokken op te ruimen;
- om elkaar zo weinig mogelijk te hinderen is het raadzaam rust en stilte in de speelzaal zoveel mogelijk te helpen bevorderen;
- uiterlijk half twaalf dient de speelzaal ontruimd te zijn. Alleen wanneer er partijen gespeeld worden in het kader van de NOSBO-competitie kan hier bij wijze van uitzondering van worden afgeweken.